

Školitelský posudek na bakalářskou práci Ondřeje Váchy „Vyskytuje se vnitrodruhová agregace jedinců ve společenstvech afrického koprofilního hmyzu?“

Ondru, podobně jako Kubu Pawlika, jsem po jednom semestru jeho výuky (v prvním ročníku jejich studia), oslovil, zda by se nechtěl zapojit do našeho výzkumu habitatů, které nejsou širokou veřejností považovány za přitažlivé. Protože souhlasil, rovnou jsem navrhnul možnost získat data k bakalářské práci v Jižní Africe, jelikož čím víc rukou, tím musím jako školitel méně sahat na lopatu. Ondra byl tímto vtažen do 3 měsíců plných vedra, slunce a nevyžádaných meteorologických předpovědí od místních Búrských farmářů.

Ondrova práce navazuje do značné míry na projekty, které jsme s konzultantem, který si nepřál být jmenován (Mgr. Tomáš Zítek), prováděli během naší první stáže. Spolu s konzultantem jsme zjistili, že se kompetičně nejslabší brouci vyskytují v noci spolu s kompetičně nejsilnějšími, což z hlediska časového vyhýbání kompetici není pro jejich přežívání moc efektivní. Ondra měl proto prověřit, zda soužití těchto druhů umožňuje jiný mechanismus, přičemž jsme vsadili na agregaci, primárně agregaci v habitatech bez přítomnosti těch nejsilnějších kompetitorů. Ondrovi se podařilo naše tušení potvrdit a tím i přidat další díl do skládky méj teorie, která tvrdí, že naše temperátní společenstva jsou africká společenstva mínus dominantní kompetitoři, jelikož se agregace vyskytuje i v temperátních společenstvech (bez zjevného kompetičního důvodu).

Podobně jako u Míši Helclové jsem se na plánování experimentu podílel i já, čili nebylo možno provést terénní realizaci v jedné osobě (i díky nutnosti vybrat fekální habitaty co nejrychleji). Terénní práce je tudíž dílem celého našeho kolektivu. Podobně jako jeho kolegům jsem Ondrovi co nejdříve přenechal logistiku jeho experimentu a Ondra se sám dokonce nad rámec povinností aktivně zapojoval do logistiky mého a konzultantova hlavního projektu (čímž mi umožnil trávit více času jinými, méně vědecky produktivnějšími, aktivitami). Ondra se pak podílel i na ostatních projektech (čímž si zajistil autorství/spoluautorství na 3-4 publikacích) a sám aktivně pomáhal kolegovi (Kubovi) s hledáním a kopáním brouků v rámci jeho projektu (čili jsem jako školitel opravdu musel méně šahat na lopatu). Hmyz pro svou práci si pak Ondra určoval sám (s výpomocí Kuby Pawlika), na základě méj referenční sbírky. Se statistickým zpracováním dat jsem Ondrovi pomáhal zvláště u 2. a 3. otázky (s mým vysvětlením metod), u první máme zhruba stejný podíl, jelikož bylo nutno porozumět matematickým vzorcům, na což já nejsem opravdu moc chytrý. Výsledný text je pak zcela dílem Ondry, s mým velmi řídkým občasným usměrňováním (tj. „Tato věta nedává smysl“). Ačkoliv na mě Ondra zpočátku neudělal takový dojem jako jeho kolega Kuba, v další verzi jsem hned od obsahu musel v práci (coby fanoušek Napoleonské doby) vyhledat co to je Trafalgar efekt. Dá se bez obalu říct, že jsem se z Ondrovy práce i pár věcí doučil a výslednou rešerši, a vlastní praktickou práci považuji za jednu z nejzdařilejších, které jsem kdy viděl (na rovině s Kubou nebo možná i o cca ~5% lepší).

Abych zase shrnul Ondrovo působení během jeho bakalářského studia; absolvoval oficiálně 3 měsíční stáž na zahraniční universitě (University of Pretoria, pod supervizí prof. Catherine Sole), získal data publikovatelná v časopise s IF (možná i Q1), své výsledky prezentoval formou přednášky na studentské konferenci Zoologické dny 2020 a napsal, dle mého názoru, úvod a kapitolu k Ph.D. dizertaci.

Práci samozřejmě doporučuji k obhajobě a doufám, že mi Ondra zachová vědeckou věrnost.